

F. t. l. vedr. visse strafferetlige afgørelser i Den Europæiske Union m.v.

se med national lovgivning efterkomme retsanmodninger, der vedrører en straffesag, og som fremsættes af udstedelsesstatens judicielle myndigheder med henblik på fremskaffelse af beviser, herunder f.eks. ved anvendelse af tvangsindgreb som beslaglæggelse.

Efter konventionens artikel 2 (sammenholdt med artikel 2 i 1. tillægsprotokol) kan anmodninger om retshjælp afslås, hvis anmodningen vedrører en forbrydelse, der af fuldbyrdsstaten betragtes som en politisk forbrydelse eller en forbrydelse, der har forbindelse med en politisk forbrydelse. Endvidere kan en anmodning afslås, hvis fuldbyrdsstaten finder, at imødekommelse af anmodningen vil kunne krænke den pågældende stats suverænitet, bringe dens sikkerhed i fare, stride mod dens almindelige retsprincipper eller skade andre livsvigtige interesser. Danmark har afgivet en erklæring vedrørende konventionens artikel 5, hvorefter Danmark har gjort gennemførelsen af en anmodning om ransagning eller beslaglæggelse afhængig af, at den lovovertrædelse, som kendelsen vedrører, udgør en strafbar handling efter dansk ret, og at gennemførelsen af anmodningen er mulig efter dansk lovgivning.

De to tillægsprotokoller indebærer navnlig en udvidelse af retshjælpskonventionens anvendelsesområde til også at omfatte fiskale forbrydelser (tillægsprotokol nr.1) og visse sager, som kan afgøres af administrative myndigheder (tillægsprotokol nr. 2). Sidstnævnte tillægsprotokol indeholder desuden en række bestemmelser, der supplerer konventionens bestemmelser om bl.a. fremsendelse af retshjælpsanmodninger og udsættelse af gennemførelse af retshjælpsanmodninger, som nødvendiggør efterforskning.

1.3.2. Danmark har endvidere ratificeret Schengenkonventionen den 23. september 1997. Konventionen har til formål at supplere og lette anvendelsen af retshjælpskonventionen fra 1959. Konventionen udvider området for gensidig retshjælp til bl.a. også at omfatte retsforfølgning for handlinger, der ifølge en eller begge parters nationale lovgivning betragtes som overtrædelser af bestemmelser, som kan afgøres af administrative myndigheder, hvis afgørelsen kan indbringes for en domstol med kompetence i straffesager, jf. Schengen-konventionens artikel 49. Efter artikel 50 skal der endvidere ydes gensidig retshjælp under nærmere angivne betingelser ved overtrædelser af fiskal lovgivning.

Efter artikel 51 må fuldbyrdsstaten ikke stille andre betingelser for imødekommelse af en anmodning om ransagning og beslaglæggelse end, at den handling, der ligger til grund for anmodningen om retshjælp, efter begge parters lovgivning kan straffes

med frihedsstraf eller sikkerhedsforanstaltning af en varighed på mindst 6 måneder, eller den skal efter den ene parts lovgivning kunne straffes tilsvarende og efter den anden parts lovgivning kunne afgøres af administrative myndigheder som en overtrædelse af bestemmelser, hvis afgørelse kan indbringes for en domstol med kompetence i straffesager. Fuldbyrdsstaten kan endvidere stille krav om, at imødekommelse af anmodningen skal være forenelig med denne stats lovgivning.

1.3.3. Danmark har herudover indgået Den Nordiske Overenskomst af 26. april 1974 om gensidig retshjælp sammen med de øvrige nordiske lande. Overenskomsten supplerer retshjælpskonventionen fra 1959, da fremsættelse af anmodninger om forkyndelse og bevisoptagelse (retshjælp) ifølge overenskomsten skal ske direkte mellem de pågældende landes judicielle myndigheder.

Den nordiske overenskomst regulerer ikke, i hvilket omfang anmodninger om ransagning og beslaglæggelse mv. skal imødekommes. Dette skal i stedet afgøres efter reglerne i Schengen-konventionens artikel 51.

1.3.4. Danmark har – som alle øvrige medlemsstater i Den Europæiske Union – tillige tiltrådt Europarådets konvention af 8. november 1990 om hvidvaskning, efterforskning samt beslaglæggelse og konfiskation af udbyttet fra strafbart forhold (Hvidvaskkonventionen).

Det følger af konventionens artikel 8, at en part efter anmodning fra en anden part i videst muligt omfang skal yde bistand i forbindelse med identifikation og eftersporning af redskaber, udbytte og andre formuegoder, der skal konfiskeres. En sådan bistand skal omfatte enhver foranstaltning til tilvejebringelse eller sikring af bevis vedrørende de nævnte formuegoders eksistens, opbevaringssted eller bevægelser, art, juridisk status eller værdi. Efter artikel 9 skal bistanden ydes som tilladt ved og i overensstemmelse med den anmodede parts nationale ret og i overensstemmelse med de procedurer, der er specificeret i anmodningen, i det omfang dette ikke er uforeneligt med national ret.

Ifølge konventionens artikel 18 er der tilsvarende muligheder for at afslå at imødekomme en anmodning om retshjælp som efter Schengen-konventionens artikel 51.

1.3.5. Danmark har endelig tiltrådt EU-retshjælpskonventionen af 29. maj 2000, som har til formål at forbedre det retlige samarbejde mellem medlemsstaterne ved at videreudvikle og ajourføre de gældende bestemmelser om gensidig retshjælp. EU-retshjælps-